УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ
УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ МАКСІМА ТАНКА»
Інстытут павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі
Факультэт кіравання і прафесійнага развіцця педагогаў
Кафедра мэнеджмэнта і адукацыйных тэхналогій

ФАРМІРАВАННЕ ТЭКСТАВЫХ УМЕННЯЎ МАЛОДШЫХ ШКОЛЬНІКАЎ НА ЎРОКАХ ЛІТАРАТУРНАГА ЧЫТАННЯ

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Допушчана да абароны
ў Дзяржаўнай
экзаменацыйнай камісіі

Загадчык кафедры
__________ Ю.М.Кіслякова
05.12 2018

Дыпломная работа
слухача другога года навучання
групы НО-171, спецыяльнасці
перападрыхтоўкі 1-01 03 73
«Пачатковая адукацыя»
завочнай формы
атрымання адукацыі
Грыдзюшка Таццяны Пятроўны

Навуковы кіраўнік:
Кахноўская А.В.,
старшы выкладчык
кафедры мэнеджмэнта
і адукацыйных тэхналогій

Абаронена
17 декабря 2018
з адзнакай 9 (девять)

Мінск, 2018

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ 3

ГЛАВА 1 ТЭАРЭТЫЧНЫЯ АПЕКТЫ ФАРМІРАВАННЯ ТЭКСТАВЫХ УМЕННЯЎ МАЛОДШЫХ ШКОЛЬНІКАЎ НА ЎРОКАХ ЛІТАРАТУРНАГА ЧЫТАННЯ 5

1.1 Паняцце аб тэкставых уменнях малодшых школьнікаў 5

1.2 Этапы фарміравання тэкставых уменняў малодшых школьнікаў 9

ГЛАВА 2 ШЛЯХІ ФАРМІРАВАННЯ ТЭКСТАВЫХ УМЕННЯЎ МАЛОДШЫХ ШКОЛЬНІКАЎ НА ЎРОКАХ ЛІТАРАТУРНАГА ЧЫТАННЯ 14

2.1 Характарыстыка ўзроўню сфарміраванасці тэкставых уменняў вучняў 3 класа да пачатку эксперымента 14

2.2 Эфектыўныя метады і прыёмы фарміравання тэкставых уменняў малодшых школьнікаў на ўроках літаратурнага чытання 18

2.3 Эксперыментальная работа па фарміраванні тэкставых уменняў малодшых школьнікаў на ўроках літаратурнага чытання 29

ЗАКЛЮЧЭННЕ 35

СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ 37

ДАДАТКІ 39

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

УВОДЗІНЫ

Немагчыма пераацаніць тую вялікую ролю, якую адыгрывае кніга ў духоўным развіцці чалавека. Асабліва вялікае яе значэнне ў перыяд інтэнсіўнага станаўлення асобы - у дзіцячыя гады. Кніга, прачытаная ў дзяцінстве, нярэдка пакідае глыбокі след у душы, запамінаецца на ўсё жыццё. Чытанне заўсёды разглядаецца як сродак навучання і як сродак выхавання чалавека. Ні для каго не сакрэт, што сучасныя дзеці чытаюць мала, усё часцей інфармацыю яны атрымліваюць у інтэрнэце або па тэлевізары.Чытаюць дзеці толькі па загаду настаўніка або пад кантролем бацькоў. Самастойнае чытанне, асабліва беларускамоўных твораў, не практыкуецца. Такім чынам з тэкстам працаваць дзеці не ўмеюць, тэкставымі ўменнямі не валодаюць.

Фарміраванне базавай культуры малодшага школьніка з’яўляецца неад’емнай часткай пачатковай школьнай адукацыі, мэта якой – узброіць малодшага школьніка неабходным мінімумам ведаў, уменняў, навыкаў, якія дазволяць яму авалодаць рознымі відамі вучэбнай дзейнасці, культурай зносін і вучэбнай працы. Літаратура мае ў сваім арсенале вялікі патэнцыял духоўных каштоўнасцяў. Чытанне – гэта крыніца набыцця ведаў, духоўнага і разумовага развіцця асобы. Сам працэс чытання прадугледжвае працу і творчасць чытача, паколькі ў працэс чытання ўключаецца творчая інтэлектуальная і працоўная дзейнасць – эмацыянальнае суперажыванне, сатворчасць, прыцягванне ўзнаўляльнага ўяўлення, разумовых аперацый (вывадаў, ацэнак, адносін). Таму важна з маленства прывіць дзіцяці любоў да чытання, цікавасць да кнігі і паказаць ролю кніг у жыцці чалавека, узброіць вучня ўменнем чытаць – адпаведным узроўнем тэхнічных навыкаў, асэнсаваным чытаннем услых і моўчкі і ўменнем працаваць з рознымі відамі тэкстаў і дзіцячай кнігай.

Праблеме фарміравання тэкставых уменняў надавалі ўвагу такія метадысты і педагогі як М. І. Амарокава, І. А. Буторын, М. П. Ваюшына, Н. А. Іпалітава, О. В. Кубасава, Н. М. Святлоўская, С. А. Язерская, М. Г. Яленскі.

Мэта даследавання – тэарэтычна абгрунтаваць і метадычна забяспечыць працэс фарміравання тэкставых уменняў малодшых школьнікаў на ўроках літаратурнага чытання.

Задачы даследавання:

1) раскрыць сутнасць паняцця «тэкставыя ўменні»;

2) ахарактарызаваць этапы фарміравання тэкставых уменняў малодшых школьнікаў;

3) вызначыць узровень сфарміраванасці тэкставых уменняў малодшых школьнікаў і ўкараніць у адукацыйны працэс эфектыўныя метады і прыёмы работы па развіцці тэкставых уменняў малодшых школьнікаў.

Аб’ект даследавання – працэс фарміравання тэкставых уменняў малодшых школьнікаў

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Прадмет даследавання: метады і прыёмы фарміравання тэкставых уменняў малодшых школьнікаў.

Метады даследавання:

тэарэтычны: аналіз даследуемай праблемы на аснове вывучэння і сістэматызацыі навуковай і метадычнай літаратуры па праблеме даследавання; эмперычны: эксперымент, аналіз дадзеных.

Эксперыментальнай базай даследавання стаў 3 клас дзяржаўнай установы адукацыі «Акалоўская сярэдняя школа Лагойскага раёна» Мінскай вобласці.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Анатацыя

Дыпломная работа па тэме «Фарміраванне тэкставых уменняў малодшых школьнікаў на ўроках літаратурнага чытання» накіравана на вызначэнне тэарэтычных асноў і практычных шляхоў фарміравання тэкставых уменняў малодшых школьнікаў на ўроках літаратурнага чытання. У ходзе даследавання прааналізавана літаратура па тэме работы, праведзена даследаванне стану тэкставых уменняў навучэнцаў 3 класа, распрацавана сістэма вучэбных заняткаў (урокаў) з прымяненнем разнастайных метадаў, накіраваных на фарміраванне тэкставых уменняў. Праведзены кантрольны эксперымент, які пацвердзіў эфектыўнасць прымянення прапанаваных прыёмаў работы.

У выніку тэарэтычна і эмпірычна даказана неабходнасць фарміравання тэкставых уменняў у малодшых школьнікаў.

Аннотация

Дипломная работа по теме «Формирование текстовых умений младших школьников на уроках литературного чтения» направлена на определение теоретических основ и практических путей формирования текстовых умений младших школьников на уроках литературного чтения. В ходе исследования проанализирована литература по теме работы, проведено исследование состояния текстовых умений учащихся 3 класса, разработана система учебных занятий с применением разнообразных методов, направленных на формирование текстовых умений. Проведен контрольный эксперимент, подтвердивший эффективность применения предложенных приемов работы.

В результате теоретически и эмпирически доказана необходимость формирования текстовых умений у младших школьников.

Annotation

The diploma work on the topic “Forming text skills of younger schoolchildren in literature reading classes” is aimed at determining the theoretical foundations and practical ways of forming text skills for younger schoolchildren in literature reading classes. The study analyzed the literature on the topic of work, conducted a study of the state of textual skills of students in the III class, developed a system of training sessions using a variety of methods aimed at the formation of textual skills. A control experiment was carried out, which confirmed the effectiveness of the application of the proposed methods of work.

As a result, theoretically and empirically proved the need for the formation of text skills in younger students.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ